

Så fik man den begrundelse fra den daværende landbrugsministers side, at det her skulle være noget, der skulle hjælpe bananproducenterne, bl.a. i udviklingslandene, men den undersøgelse, der er lavet – og jeg mener, det er Verdensbanken, der står bag undersøgelsen – viser jo, at producenterne kun får ca. 1,3 mia. kr. af de 18 mia. kr. Det vil sige, at Socialdemokratiet og SF med den politik, de står for her, har været i stand til at sikre, at de, der importerer bananer og sælger dem på det europæiske marked, tjener i størrelsesordenen 16,7 mia. kr. ved kvotesystemet. Jeg synes, det er pinligt, og jeg synes, at Danmark skulle prøve på at arbejde for at få ændret dette system i stedet for at prøve på at bygge videre med begrebet bæredygtigt dyrkede bananer, for vi kan jo alle sammen have sympati for de arbejdere, der er i bananplantagerne. Vi kan også have sympati for, at bananerne selvfølgelig skal produceres under miljørigtige forhold. Men netop det, at man har gennemført bananregimet, har jo betydet, at man har fået dårligere forhold i en lang række bananplantager rundt omkring i verden, og dermed har det ikke været muligt at skabe bedre sociale forhold. Så jeg undrede mig altså meget for det første over beslutningsforslaget og for det andet over den støtte, som landbrugsministeren giver udtryk for her fra Folketingets talerstol.

En anden vinkel på det her, hvis man nu skulle få overbevist Kommissionen og Ministerrådet om, at man skal have en speciel kvote for bæredygtigt dyrkede bananer, bliver hele spørgsmålet om kontrol og – lad mig så sige med det samme – svindel. Hvordan vil man sikre, at de bananer, der så kommer under den kvote, er produceret på de vilkår, som man fastsætter? Hvordan vil man sikre, at de plantearbejdere, der har produceret bananer under denne kvote, har fået de bedre forhold? Skal vi så have bygget et stort kontrolsystem op med EU-inspektører, der skal rejse ud i verden og konstatere, hvor der laves svindel med systemet? Der er så bare nogle andre importører, der kan tjene nogle ekstra penge.

Jeg tror, det skader hele EU-sagen, så Det Konservative Folkeparti vil afvise dette forslag. Ikke fordi vi ikke har sympati for, at man skal gøre noget for de fattige plantearbejdere ude omkring i verden, men fordi vi mener, at hele regimet er forkert, og at regeringen burde erkende, at det var forkert at skifte holdning i 1993 og dermed sikre et flertal i EU's Ministerråd for at gennemføre dette system.

Vores anbefaling er, at regeringen skal ændre politik, lad os sikre os en friere handel med bananer, og lad os sikre, at det, som forbrugerne betaler, også kommer til at tilflyde dem, der producerer bananerne, og ikke bare nogle mellemhandlere på det europæiske marked.

Landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen):

En af de erfaringer, jeg har haft mulighed for at gøre i den tid, hvor jeg har haft fornøjelsen af at være landbrugsminister, har været, at diskussionen om bananordninger er noget, som kan sætte sindene i oprør, og jeg kan konstatere, at det ikke kun gælder blandt landbrugsministre, men også i den danske debat.

Jeg skal bare kort konstatere, at Rådet af Landbrugsministre stod i en situation, hvor man skulle effektuere det indre marked, herunder også bananordningen. Der var en række lande, som ønskede, at der blev taget skyldigt hensyn til AVS-lande, og ud af det kom der så en ordning. Den kan man bryde sig om, eller man kan lade være med det, men den ordning har vi, og politiske muligheder for at gøre særlig meget ved den findes ganske enkelt ikke.

Skulle vi så bare pakke sammen og sige, at sådan ser verden ud? Det synes jeg da ville være særdeles defensivt. Jeg synes, at de tanker, der ligger i SF's beslutningsforslag – som jeg på et tidligere tidspunkt allerede har gjort mig til talsmand for – er ganske sympatiske, og at vi kan kontrollere det og administrere det, er jeg ikke et øjeblik i tvivl om.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg bliver nødt til at sige, når nu landbrugsministeren forsøger på at forklare det, som den danske regering gjorde i sin tid, at det jo ikke var sådan, at den ordning med bananregimet, som nu eksisterer, dalede ned fra himlen og underlagde sig et afmægtigt Danmark.

Det var simpelt hen den danske regering, der besluttede, at sådan skulle det være. Jeg har i hvert fald fået fortalt, at man var tungen på vægtskålen, og at man, uden at nogen siden hen har kunnet forklare af hvilken grund – der var ingen grund til det, man gjorde – skiftede holdning og støttede det skandaløse bananregime, som hr. Kent Kirk efter min opfattelse har beskrevet fuldstændig korrekt.

Det har haft den ene effekt, at de store frugt-firmaer skovler milliarder af kroner ind på